*Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 61/2025*

# SYLABUS

**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2026-2031**

Rok akademicki 2028/2029

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

| | |
|---|---|
| Nazwa przedmiotu | **Diagnoza inteligencji dzieci i młodzieży** |
| Kod przedmiotu* | |
| Nazwa jednostki prowadzącej kierunek | Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii |
| Nazwa jednostki realizującej przedmiot | Katedra Psychologii |
| Kierunek studiów | Psychologia |
| Poziom studiów | studia jednolite magisterskie |
| Profil | praktyczny |
| Forma studiów | stacjonarna |
| Rok i semestr/y studiów | III rok, semestr 5 |
| Rodzaj przedmiotu | przedmiot kształcenia kierunkowego |
| Język wykładowy | polski |
| Koordynator | dr Anna Lenart |
| Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących | dr Anna Lenart, dr Anna Wołpiuk-Ochocińska |

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

**1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

| Semestr (nr) | Wykł. | Ćw. | Konw. | Lab. | Sem. | Zajęcia praktyczne | Prakt. | Warsztat | **Liczba pkt. ECTS** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5 | 15 | | | | | 30 | | | 5 |

**1.2. Sposób realizacji zajęć**

X zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku):** egzamin

**2.WYMAGANIA WSTĘPNE**

| |
|---|
| Brak wymagań wstępnych. |

**3.CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**

**3.1 Cele przedmiotu**

| | |
|---|---|
| C1 | Opanowanie podstawowych zasad diagnozy rozwoju intelektualnego dzieci i młodzieży. |
| C2 | Zapoznanie z podstawowymi testami psychologicznymi do diagnozy intelektu dzieci i młodzieży. |
| C3 | Opanowanie umiejętności posługiwania się testami psychologicznymi w diagnozie intelektu dzieci i młodzieży. |
| C4 | Przyswojenie roli etycznych aspektów diagnozy psychologicznej. |

### 3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

| **EK** (efekt uczenia się) | Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu<br><br>Student: | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|---|---|---|
| EK_01 | ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki diagnozy rozwoju intelektualnego dzieci i młodzieży. Zna aktualne definicje oraz kryteria rozpoznawania zaburzeń rozwoju intelektualnego. | K_W04 |
| EK_02 | zna aktualne narzędzia do diagnozy inteligencji dzieci i młodzieży oraz różnych procesów poznawczych. | K_W16 |
| EK_03 | ma głęboką świadomość etycznych i prawnych aspektów działalności w zakresie diagnozy psychologicznej, zwłaszcza inteligencji oraz potencjalnego wpływu stawianych przez niego diagnoz na życie osoby badanej. | K_W19 |
| EK_04 | w szerokim stopniu potrafi wykorzystywać umiejętności komunikacyjne i efektywnie z nich korzystać w procesie diagnozy oraz współpracy z innymi specjalistami. | K_U12 |
| EK_05 | potrafi obserwować, diagnozować oraz interpretować wyniki uzyskane w trakcie diagnozy i opracować na ich podstawie działania wspierające rozwój dzieci i młodzieży. | K_U04 |
| EK_06 | student potrafi trafnie dobierać środki i metody diagnozy inteligencji w odniesieniu do różnych sytuacji diagnostycznych i możliwości dzieci poddawanych diagnozie psychologicznej. | K_U04<br>K_U06<br>K_U12 |
| EK_07 | student dokonuje krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności.<br>Posiada motywację do samokształcenia i samorozwoju w zakresie diagnozy rozwoju intelektualnego oraz standardów etycznych niezbędnych do prowadzenia profesjonalnych działań diagnostycznych i terapeutycznych. | K_K03 |

### 3.3Treści programowe

A. Problematyka wykładu

| **Treści merytoryczne** |
|---|
| Pomiar inteligencji – tło historyczne. |
| Narzędzia diagnozy psychologicznej – wprowadzenie. |
| Narzędzia do diagnozy rozwoju intelektualnego. |

| |
|---|
| Koncepcje inteligencji uwzględniające aspekty rozwojowe. |
| Specyfika diagnozy dzieci i młodzieży. |
| Diagnoza niepełnosprawności intelektualnej z wykorzystaniem dostępnych w Polsce narzędzi diagnostycznych. |
| Kwestie etyczne dotyczące badania dzieci i młodzieży. |
| Zestawienie narzędzi diagnostycznych – podział na techniki swobodne i standardowe. |

B. Problematyka zajęć praktycznych

| **Treści merytoryczne** |
|---|
| Poznanie podstawowych narzędzi diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży oraz kontekstu teoretycznego, na bazie którego powstały. |
| Prezentacja wybranych narzędzi psychologicznych. |
| Niewerbalne testy inteligencji – zastosowanie. |
| Diagnoza z wykorzystaniem przykładowego testu psychologicznego, analiza i interpretacja wyników. |
| Diagnoza z wykorzystaniem przykładowego niewerbalnego testu psychologicznego, analiza i interpretacja wyników. |
| Prezentacja i omówienie przykładowej diagnozy poziomu rozwoju intelektualnego dziecka. |
| Kolokwium. |

### 3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

Zajęcia praktyczne: analiza tekstów z dyskusją, projekt badawczy, praca w grupach, burza mózgów, studium przypadku

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

| Symbol efektu | Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć) | Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, …) |
|---|---|---|
| EK_01 | Egzamin, kolokwium praktyczne | w, zajęcia praktyczne |
| EK_02 | Egzamin, kolokwium praktyczne | w, zajęcia praktyczne |
| EK_03 | Egzamin, kolokwium praktyczne | w, zajęcia praktyczne |
| EK_04 | Obserwacja w trakcie zajęć | w, zajęcia praktyczne |
| EK_05 | Obserwacja w trackie zajęć | w, zajęcia praktyczne |
| EK_06 | Egzamin, kolokwium praktyczne | w, zajęcia praktyczne |
| EK_07 | Egzamin, kolokwium praktyczne | w, zajęcia praktyczne |

### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

| |
|---|
| Zaliczenie wykładu:<br>Egzamin pisemny – pytania testowe, zaliczenie: min. 60% poprawnych odpowiedzi |

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Zaliczenie zajęć praktycznych:
Ocena zadania wykonanego indywidualnie i w grupach podczas warsztatów oraz odpowiedzi udzielanych na pytania w trakcie zajęć.
Samodzielne przeprowadzenie analizy i interpretacji arkusza badania wybraną metodą diagnostyczną i wykonanego na jego podstawie studium przypadku.
Kolokwium praktyczne - Ocena przeprowadzonej części badania diagnostycznego z wykorzystaniem wybranego testu psychologicznego.
Ocena na podstawie obserwacji pracy w grupie, sposobu i jakości pracy, wywiązywania się z zadań

Kryterium oceny pracy pisemnej i kolokwium praktycznego:
ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

*Ocenę pozytywną z zajęć praktycznych można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny i/lub zaliczenia każdego elementu składającego się na zaliczenie.*

Ocenę końcową z zajęć praktycznych stanowi średnia arytmetyczna z ocen cząstkowych.

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

| Forma aktywności | Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności |
|---|---|
| Godziny z harmonogramu studiów | 45 |
| Inne z udziałem nauczyciela akademickiego:<br>- udział w konsultacjach, | 18 |

| | |
|---|---|
| - udział w egzaminie i kolokwium | 2 |
| Godziny niekontaktowe – praca własna studenta<br>- przygotowanie do zajęć<br>- przygotowanie do egzaminu i kolokwium | <br>30<br>30 |
| SUMA GODZIN | 125 |
| **SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS** | 5 |

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

| | |
|---|---|
| wymiar godzinowy | nie dotyczy |
| zasady i formy odbywania praktyk | nie dotyczy |

## 7. LITERATURA

Literatura podstawowa:


Stemplewska-Żakowicz, K. (2016).*Diagnoza psychologiczna*. *Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna*. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Fecenec, D., Wujcik, R., Cieciuch, J. (2026). Diagnoza niepełnosprawności intelektualnej. W: T.Pietras, D. Podgórska-Jachnik, K.Sipowicz, A.Witusik, A.Mosiołek (red.), Niepełnosprawność intelektualna. Między dyskursem medycznym a społecznym. Tom 1. (s. 99-134). Wrocław: Wydawnictwo Continuo.

Lenart, A. (2020). Diagnoza niepełnosprawności intelektualnej u dzieci i młodzieży z wykorzystaniem dostępnych testów psychologicznych. W: E. Zasępa (red.), *Niepełnosprawność intelektualna - Poznawanie i wspieranie*(s.43-73). Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.

Grzegorzewska, I., Cierpiałkowska, L, Borkowska, A.R. (2020). *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży.* Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN

Podręczniki do wybranych testów inteligencji.


Literatura uzupełniająca:


Bobińska, K., Pietras, T., Gałecki, P. (2012). *Niepełnosprawność intelektualna - etiopatogeneza, epidemiologia, diagnoza, terapia.* Wrocław: Wydawnictwo Continuo

Hornowska, E. (2009). *Testy psychologiczne: teoria i praktyka*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar

Hornowska, E. (2000). Stronniczość testów psychologicznych: Problemy metodologiczne – konsekwencje społeczne. *Przegląd Psychologiczny, 43*(1), 39–46

Suchańska, A. (2012). *Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne

Szustrowa, T. (1987). *Swobodne techniki diagnostyczne: wywiad i obserwacja: skrypt dla studentów psychologii* (red.). Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

Krasowicz-Kupis, G., Wiejak, K., Gruszczyńska, K. (2015). *Katalog metod diagnozy rozwoju poznawczego dziecka na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Tom 1. Narzędzia dostępne w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i szkołach.* Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej